

53107211: สาขาวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ

คำสำคัญ: พระพุทธปฏิมาขนาดใหญ่/ ความศรัทธา/ พุทธพานิश्य์

อรรถกถา ประมวลพุทธพจน์: พระพุทธปฏิมาขนาดใหญ่ในดินแดนไทย. อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งโรจน์ ธรรมรุ่งเรือง. 309 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ศึกษาคติที่มา และแรงบันดาลใจการสร้างพุทธ
ปฏิมาขนาดใหญ่ในดินแดนไทย โดยรวบรวมการสร้างนับเนื่องจากอดีตถึงปัจจุบัน อันแสดงผลต่อ
ศรัทธาการสร้างทั้งในขณะสร้าง และหลังสร้างเสร็จ ว่ามีการเรียกศรัทธาการบุญการบริจาค การ
นมัสการบูชาลักษณะต่างๆ ที่ส่งผลการใช้งานองค์พระในลักษณะใดบ้าง ทั้งเหตุแห่งการสร้าง
ผู้สร้าง คติการสร้าง พิธีกรรม พื้นที่การสร้าง และการท่องเที่ยว ที่เป็นการเรียกศรัทธาการบุญต่อ
พุทธปฏิมาขนาดใหญ่ทั้งในมุมมองของความศรัทธา และพุทธพานิश्य์

การศึกษาแสดงให้เห็นว่าพุทธปฏิมาที่มีผลกับศรัทธาทุกยุคทุกสมัย ด้วยปรากฏคติการ
สร้าง หลักฐานการสร้าง และการกล่าวถึงพุทธปฏิมาขนาดใหญ่อย่างสืบเนื่องในทุกอาณาจักร
ด้วยเป็นการแสดงความรุ่งเรืองของอาณาจักรทั้งการปกครอง และการศาสนา ตลอดจนถึงอำนาจ
บารมีของผู้สร้างทั้งในอดีตจนถึงปัจจุบัน โดยมีการปรับเปลี่ยนตามบริบทของสังคมชัดเจน
นับตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ.2500 เป็นต้นมา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าขนาดการสร้างพุทธปฏิมาสามารถเรียก
ศรัทธาการสร้างได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังสามารถเรียกศรัทธาการบุญ การบริจาค พิธีกรรม
ต่างๆ ที่แปรผันไปจากอดีต รวมถึงการเรียกศรัทธาการบุญจากการท่องเที่ยวที่สามารถเรียกปัจจัย
การบุญได้เป็นอย่างมาก โดยทั้งที่มาจากความศรัทธาอย่างแท้จริง และการเรียกศรัทธาเกินพอดี
จนเป็นแนวทางของพุทธพานิश्य์

ภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2557

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์.....

53107211: MAJOR: ART HISTORY

KEY WORD: COLOSSAL BUDDHA/ BELIEVE/ BUSINESS

ALONGKRON PAMUORNSUB: COLOSSAL BUDDHA IMAGES IN THAILAND:
BELIEVE OR BUSINESS. THESIS ADVISOR: ASST. PROF. RUNGROJ THAMRUNGRAENG.
309 pp.

The objective of this thesis is to study the principle of origin and the inspiration to construct Colossal Buddha images in Thailand by compile the construct from the past to present. This shows the result of believes in construct, while the construction building and after finished built that have called the believe of the merit, donation, worship, adoration in various styles that affect the usability of the lord in which way. From the reason of the construct, the constructor, the principle of construct, worship, the consturction area and the tour. All that to ask for merit believe to Colossal Buddha images in both viewpoints are the belief and the business.

This study shows that the Colossal Buddha images affected to the belief in all ages appear the principle construct, the evidence of construct and citing the Colossal Buddha images ongoing in every Kingdom. This shows the prosperity of the Kingdom in the dominance and the religious through the power and the prestige of the construction from the past to present by adjustment explicitly according to the social context from B.E. 2500 to present. Which shows that the size of the construciton of the Buddha images be able to ask for the faith as well, moreover be able to ask for the faith of the merit, donation and worship that all changes from the past. Including the merit and donation from the tour that can request greatly of merit factor by the truth faith and request more and more to becoming the process of the religious business.

Department of Art History

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature.....

Academic Year 2014

Thesis Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

อันดับแรกขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับทุนพัฒนาอาจารย์แห่งมหาวิทยาลัยบูรพา ที่สนับสนุนทุนการศึกษา และเอื้อประโยชน์เรื่องเวลาการปฏิบัติงานเพื่อการศึกษาในระดับมหาบัณฑิตในครั้งนี้

วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีโอกาสจะสำเร็จลงได้หากขาดการช่วยเหลือ และแนะนำแนวทางของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งโรจน์ ธรรมรุ่งเรือง ผู้ดูแลเรื่องต่างๆในการวิจัย ตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุงเล่มนิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงลง

ศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชัย สายสิงห์ ผู้แนะนำจุดประกายความคิดเรื่องหัวข้อวิทยานิพนธ์ ให้คำปรึกษาตลอดจนข้อมูลที่เกี่ยวข้องในช่วงระยะแรกของการเริ่มเก็บข้อมูล

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. สันติ เล็กสุขุม รองศาสตราจารย์ ดร.เชษฐังค์ ดิงส์ณัฐดี และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประภัสสร ชูวิเชียร ตลอดจนถึงอาจารย์ท่านอื่นๆในภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้เรื่องประวัติศาสตร์ศิลปะ จากที่เคยมีความรู้เพียงน้อยนิดจนทำให้เข้าใจเรื่องประวัติศาสตร์ศิลปะมากยิ่งขึ้น และยังคงฝึกฝนตนเองอีกต่อไป

ขอขอบคุณมิตรภาพที่ร่วมเดินทางช่วยเหลือกันมาของน้องร่วมรหัส 53 ที่เคียงบ่าเคียงไหล่กันมาจนตลอดรอดฝั่งทั้ง 7 คน กัญญาพัชร ปิยนันท์ พิเชิต ชนิสา อโนชา และพลอยชมพู

ขอขอบคุณเพื่อนผู้สละเวลาร่วมเดินทาง ทัศนะ ก้อนดี และประยูรต์ จันทร์บรรจบ ที่รอนแรมเดินทางเก็บข้อมูลที่มีระยะทางยาวไกลอย่างมากครั้งหนึ่งในชีวิต ตลอดจนถึงมิตรสหายทุกท่านที่ช่วยให้กำลังใจ ให้การสนับสนุน บอกกกล่าวตักเตือนยามที่ท้อใจ จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงลงได้

ขอขอบคุณครอบครัวประมวญทรัพย์ คุณแม่ และพี่สาว ที่ช่วยดูแลตลอดมารวมถึงคุณพ่อ ที่อาจมองดูจากที่ใดที่หนึ่ง ถึงแม้ว่าท่านจะไม่อยู่ด้วยแต่ท่านคงรับรู้ถึงความสำเร็จในครั้งนี้ สุดท้ายขอขอบคุณความศรัทธาที่สร้างความเชื่อมั่นที่ทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างที่ลงมือทำสำเร็จลุล่วงลงได้เสมอมา